

PECS és un sistema
augmentatiu/
alternatiu de
comunicació basat
en l'intercanvi
d'imatges

FAMÍLIA

QUÈ ÉS EL PECS?

INÉS COMPTE
Pedagoga

PECES són les sigles que responen a Picture Exchange Communication System, un sistema augmentatiu/alternatiu de comunicació basat en l'intercanvi d'imatges.

El 1985, els seus creadors, el doctor en Psicologia de la Conducta Andrew Bondy i la logopeda Lori Frost, varen començar a desenvolupar aquest sistema als Estats Units en un programa per a infants amb autisme de l'estat de Delaware. Actualment aquest sistema és present a les escoles, a les cases i als centres de tot el món. El seu protocol d'ensenyament s'ha traduït a diverses llengües i podem trobar-ne el manual en castellà, grec, japonès, alemany, francès i italià.

USOS DEL PECS

Inicialment fou creat com un SAAC (Sistema Augmentatiu/Alternatiu de Comunicació) per a nins amb Trastorn de l'Espectre de l'Autisme (TEA), però ara s'utilitza amb infants o adults amb dificultats de comunicació amb uns resultats molt satisfactoris.

L'ús de PECS amb persones amb dificultats de comunicació els proporciona una eina comunicativa amb què poder expressar les seves necessitats i, d'aquesta manera, també es redueixen les conductes inapropiades, moltes vegades causades per aquests dèficits de comunicació.

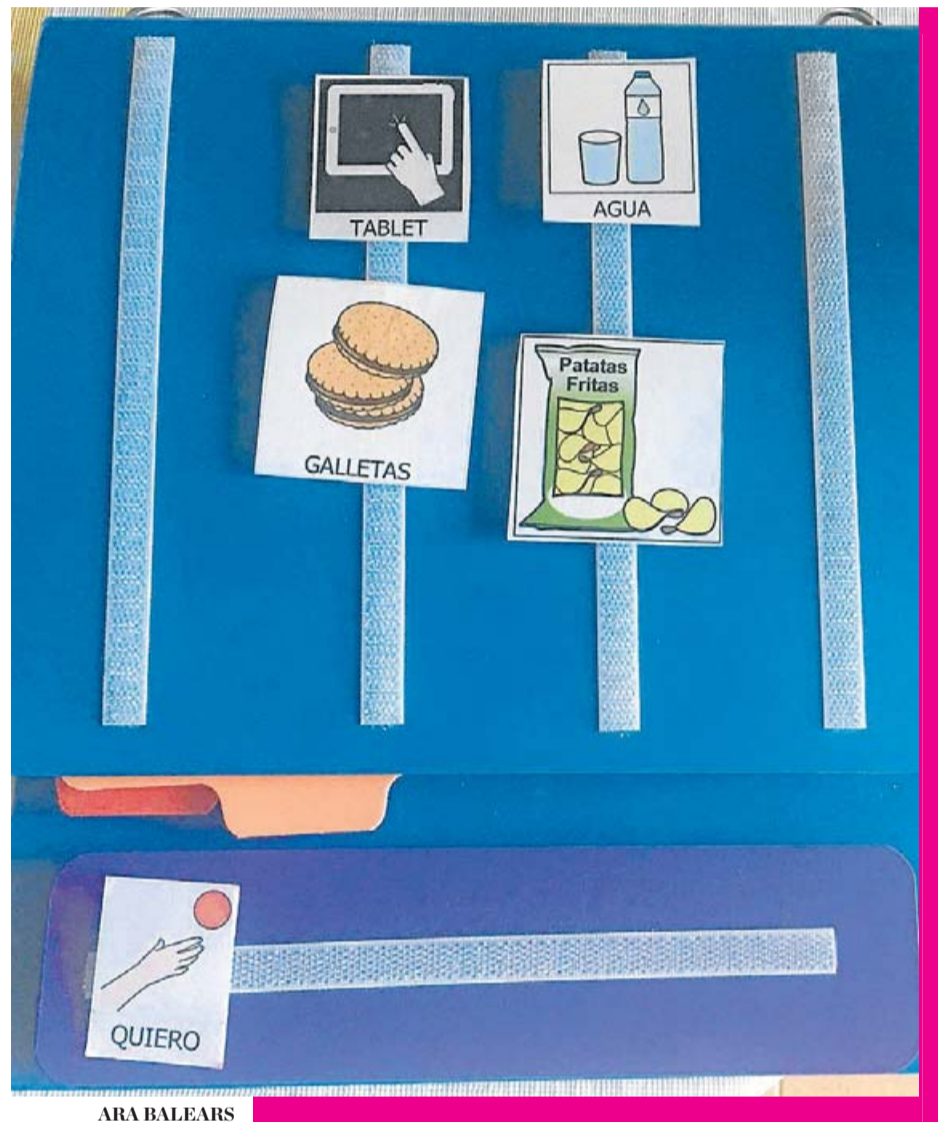
Tot i que l'ús d'imatges per fomentar la comunicació està molt estès arreu del món de l'ensenyança de la comunicació augmentativa/alternativa, l'ús de PECS requereix el coneixement del seu protocol i formació específica per poder desenvolupar un sistema de comunicació realment eficaç.

Aquest protocol es basa en el llibre de B.F Skinner *Conducta verbal*, de manera que s'ensenyen sistemàticament les operants verbals a través d'estratègies d'ajudes i el reforçament que conduiran a la comunicació independent.

FASES DEL PROTOCOL

El protocol de PECS consta de sis fases que es treballen de manera progressiva i aquest sistema s'engloba en un enfocament de l'aprenentatge anomenat Enfocament Pyramid de l'educació.

A través de l'ús correcte de PECS es persegueix com a objectiu inicial l'espontaneïtat comunicativa per part del nin o adult amb dificultats comunicatives, i durant el procés d'aprenentatge de l'ús d'aquest sistema es treballen habilitats comunicatives com ara de-

ARA BALEARS

manar, persistir en la comunicació, discriminació entre imatges, expansió de l'estructura d'oracions incorporant elements gramaticals i expansió del vocabulari.

LES 6 FASES DE PECS

Fase 1: com comunicar-se. S'ensenyava a intercanviar una sola imatge per l'element o activitats desitjades.

Fase 2: distància i persistència. S'ensenyava a generalitzar aquest intercanvi en diferents llocs, amb diferents persones i a diferents distàncies.

Fase 3: discriminació d'imatges. S'ensenyava a seleccionar entre dues o més imatges per demanar objectes o activitats desitjades col·locades al llibre de comunicació (carpeta d'anelles amb tires de Velcro on es troben les imatges per intercanviar).

Fase 4: estructurar oracions. S'ensenyava a construir oracions simples en la 'tira-frase' que hi ha al llibre de comunicació utilitzant la imatge de 'vull' seguida de la imatge de l'element desitjat en aquell moment i, a poc a poc, s'ensenyava a expandir les oracions afegint-hi adjectius, verbs i preposicions.

Fase 5: respondre preguntes.

Fase 6: comentar.

FACILITAR LA COMUNICACIÓ

Frost i Bondy consideren que la comunicació és un dret humà i que el fet que una persona no pugui parlar no implica que no es pugui comunicar. Per això PECS és una eina per facilitar la comunicació.

L'ús de PECS fomenta el desenvolupament del llenguatge i, en cap cas, l'intercanvi d'imatges impedeix l'aparició del llenguatge. De fet, els resultats que PECS ofereix estan reflectits en nombrosos estudis i articles. Alguns estudis demostren la relació directa amb l'ús de PECS i el desenvolupament de la parla. Així, molts nins que comencen a emprar aquest sistema hi troben un suport amb què arriben a desenvolupar-se verbalment i, finalment, acaben prescindint-ne. En els casos en què no es desenvolupa el llenguatge parlat, els usuaris de PECS disposen d'un vocabulari funcional en icones que els permet comunicar-se de manera satisfactòria amb el seu entorn social.*

Recomanacions

→ www.pecs-spain.com

→ *Manual PECS, segona edició en espanyol (PECS - Picture Exchange Communication System o Sistema de comunicació per intercanvi d'imatges). Lori Frost, M.S and Andy Bondy, Ph.D.*